



Την 1η Απριλίου 1955 οι Ελληνοκύπριοι ξεσηκώθηκαν για να αποτινάξουν τον βρετανικό ζυγό, με στόχο την «Ένωση» με τη μητέρα-πατρίδα Ελλάδα. Ο αγώνας τους έληξε με τις «Συμφωνίες Λονδίνου - Ζυρίχης» (19 Φεβρουαρίου 1959), με τις οποίες η Κύπρος ανακηρύχθηκε ανεξάρτητο κράτος.

Το αίτημα των Ελληνοκυπρίων για την αποτίναξη της βρετανικής κατοχής στη Μεγαλόνησο και την ένωση με την Ελλάδα ήρθε δυναμικά στο προσκήνιο το 1950, με το δημοψήφισμα της 15ης Ιανουαρίου (το διοργάνωσε η Εκκλησία της Κύπρου και το 95,7% των ψηφισάντων τάχθηκε υπέρ της ένωσης με την Ελλάδα) και την εκλογή του Μακαρίου Γ' ως Αρχιεπισκόπου Κύπρου στις 20 Οκτωβρίου. Ήταν η εποχή που η αποικιοκρατία έπνενε τα λούστια και η μία μετά την άλλη οι κατακτημένες χώρες επιζητούσαν δυναμικά την ανεξαρτησία τους.

Οι κυβερνήσεις των Αθηνών, με την προτροπή της ελληνοκυπριακής ηγεσίας και υπό την πίεση των οργανώσεων του Κυπριακού Αγώνα στην Αθήνα, κατέβαλλαν προσπάθειες για τη διεθνοποίηση του θέματος, με διαδοχικές προσφυγές στον ΟΗΕ. Στις 10 Νοεμβρίου 1954 ο απόστρατος συνταγματάρχης Γεώργιος «Διγενής» Γρίβας (1897-1974) φθάνει στο νησί και συγκροτεί την Εθνική Οργάνωση Κυπρίων Αγωνιστών (ΕΟΚΑ), η οποία την 1η Απριλίου 1955 αναλαμβάνει δράση κατά των Βρετανών αποικιοκρατών, σηματοδοτώντας την έναρξη του απελευθερωτικού αγώνα των Κυπρίων. Ο γεννημένος στην Κύπρο Γρίβας είχε διατελέσει αξιωματικός του ελληνικού στρατού και κατά τη διάρκεια της γερμανικής κατοχής είχε ιδρύσει την αντικομμουνιστική οργάνωση «Χ», ενώ είχε λάβει ενεργό μέρος στον Εμφύλιο Πόλεμο. Πολιτικός αρχηγός της ΕΟΚΑ ήταν ο Αρχιεπίσκοπος Μακάριος (1913-1977), μετέπειτα πρώτος πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας.



Η έναρξη του αγώνα, όπως προαναφέρθηκε, ξεκίνησε τις βραδινές ώρες της 31ης Μαρτίου προς την 1η Απριλίου 1955, με επιθέσεις σε κυβερνητικά κτίρια, αστυνομικούς σταθμούς, τον ραδιοσταθμό και σε βρετανικό στρατόπεδο της Αμμοχώστου. Κατά τη διάρκεια του αγώνα, στο στόχαστρο της ΕΟΚΑ βρέθηκαν εκτός από τους Άγγλους δυνάστες, οι Ελληνοκύπριοι συνεργάτες τους, οι Τουρκοκύπριοι της οργάνωσης «Ταξίμ» που επιζητούσαν «ένωση» της Κύπρου με την Τουρκία, αλλά και μέλη του ΑΚΕΛ, που οι «εθνικόφρονες» της ΕΟΚΑ τους κατηγορούσαν ως συνεργάτες των Άγγλων. Παρά το αίμα που χύθηκε και τους αγωνιστές που έδωσαν τη ζωή τους (Καραολής, Δημητρίου, Παλληκαρίδης, Αυξεντίου κ.ά.), ο στόχος της «Ένωσης» δεν

επιτεύχθηκε. Με τις συμφωνίες του Λονδίνου και της Ζυρίχης (19 Φεβρουαρίου 1959, η Κύπρος έγινε ανεξάρτητο κράτος την 1η Οκτωβρίου 1960.

Πηγή: <https://www.sansimera.gr/articles/612>